

LOVNORM FOR SÆRFORBUND

Veileder

NORGES
IDRETTSFORBUND

VEILEDER TIL LOVNORM FOR SÆRFORBUND

(Utarbeidet av NIFs juridiske avdeling 20.12.19)

INNLEDNING

Ny lovnorm for særforbund

For å sikre at alle særforbund har en lov som til enhver tid er i samsvar med NIFs regelverk, vedtar NIF en lovnorm for særforbund. Lovnormen inneholder et minimum av det alle særforbund må ha i sin egen lov.

Hva må særforbundet gjøre?

Særforbundets styre må sørge for at særforbundet har en oppdatert lov som er i samsvar med lovnormen. Det er ikke nødvendig å kalle inn til et ekstraordinært ting for å vedta endringer som må innarbeides som følge av endringer i lovnormen. Styret kan selv gjøre dette gjennom et ordinært styrevedtak. Andre lovendringer derimot, kan bare vedtas av særforbundets ting med 2/3 flertall.

Styret bør ta utgangspunkt i den nye lovnormen og tilpasse denne ved å legge inn de særlige bestemmelsene som særforbundet har i egen lov i dag. Dersom styret vedtar endringene før 1. januar 2020, må det fremgå av vedtaket at lovendringene først trer i kraft 1. januar 2020.

Styret må informere medlemmene om den nye loven. Dette kan gjøres på særforbundets hjemmeside eller på annen måte. Særforbundet trenger ikke lenger oversende lovendringer i egen lov til NIF for godkjenning, men NIF skal fortsatt gjøres kjent med lovendringer, og ha tilgang til loven, slik at NIF kan vurdere om den er i samsvar med NIFs regelverk.

NYTT SIDEN FORRIGE LOVNORM

På Idrettstinget 2019 ble det vedtatt flere lovendringer. Lovnormen inneholder en rekke bestemmelser fra NIFs lov. Når NIFs lov er endret, må lovnormen alltid endres. For en oversikt over de endringene som er gjort fra forrige lovnorm som ble vedtatt i 2015, se «Lovnormer» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

INFORMASJON OM DENNE VEILEDEREN

Denne veilederen skal være til hjelp for særforbund som skal oppdatere egen lov i samsvar med NIFs lovnorm. Veilederen inneholder informasjon om de enkelte bestemmelsene i lovnormen, og disse er i stor grad basert på bestemmelser i NIFs lov. Det er utarbeidet en egen kommentarutgave til NIFs lov, og det er også utarbeidet særlige veiledere knyttet til enkelte av bestemmelsene i NIFs lov. Veilederen henviser derfor til disse dokumentene, og disse finnes her under «Veiledere» på www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

I lovnormen er begrepet «særforbund» brukt gjennomgående. Særforbundet står fritt til å bytte ut ordet med hele navnet på forbundet, en forkortelse av navnet på forbundet eller bare «forbundet».

LOV FOR [NAVN PÅ SÆRFORBUND]

**[Ev. stiftelsesdato]
Sist endret [dato].**

KOMMENTAR:

Navnet på særforbundet må legges inn i tittelen på loven.

Eventuell stiftelsesdato kan legges inn.

Lovendringer og dato for når disse ble endret sist må legges inn slik at særforbundets medlemmer vet hvilken versjon som er den riktige. Når styret i særforbundet nå plikter å endre loven som følge av ny lovnorm, er det dato for styrevedtaket som skal legges inn i klammene.

I. INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Formål

- (1) Særforbundets formål er å fremme [angi de(n) aktuelle idretten(e)] i Norge, og representere idretten[e] internasjonalt.**
- (2) Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Her legger særforbundet inn de(n) idretten(e) som tinget har besluttet at særforbundet skal organisere.

Merknad til (2): Formålet er hentet fra NIFs lov § 1-2 (3). Det er ikke anledning for særforbundet å gjøre endringer i formålsbestemmelsen eller å legge inn tillegg til formålsbestemmelsen som er i strid med formålsbestemmelsen.

§ 2 Organisasjon

- (1) Særforbundet er en sammenslutning av alle idrettslag som organiserer [angi de(n) aktuelle idretten(e)] og som er medlemmer av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Særforbundet kan organisere idrettslagene i særkretser/regioner.**
- (2) Særforbundet er medlem av NIF og [angi de(t) aktuelle internasjonale forbund(ene)], og skal overholde deres respektive regelverk og vedtak. NIFs lov gjelder for særforbundet uavhengig av hva som måtte stå i særforbundets egen lov.**
- (3) Opptak av nye idretter samt endring av særforbundets navn, må godkjennes av Idrettsstyret.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Her legger særforbundet inn de(n) idretten(e) som tinget har besluttet at særforbundet skal organisere. Særforbundet står fritt til å selv beslutte at de skal organisere sine idrettslag i særkretser eller regioner.

Merknad til (2): Her legger særforbundet inn de internasjonale særforbundene som særforbundet er medlem av. NIFs lov har rang foran særforbundets egen lov dersom det er motstrid mellom denne og NIFs lov, se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-2.

§ 3 Oppgaver og myndighet

- (1) Særforbundet skal utvikle egen aktivitet, organisasjon, økonomi og ansatte slik at det imøtekommer de krav og utfordringer særidrettens medlemmer, norsk idrett og internasjonal idrett stiller.**
- (2) Særforbundet er et selvstendig rettssubjekt og ansvarlig for egen virksomhet. Særforbundet er den høyeste faglige myndighet på sin(e) idrett(er)s område. Med faglig myndighet menes myndighet i saker som omfatter vedkommende særidrett med følgende unntak:**
 - a) spørsmål av organisasjonsmessig art som er felles for flere idrettsgrener,**
 - b) spørsmål vedrørende barne- og ungdomsidrett som er felles for flere idrettsgrener,**
 - c) økonomisk kontroll i henhold til NIFs lov § 4-4 bokstav i). Dette er ikke til hinder for at særforbundene selv iverksetter kontrollrutiner,**
 - d) internasjonal representasjon i henhold til NIFs lov § 4-4 bokstav j).**
- (3) Samarbeid med idrettsorganisasjoner/utøvere utenfor NIF må være godkjent og underlagt kontroll av særforbundet.**

KOMMENTAR:

Merknad til (2): Se merknad i kommentarutgave til NIFs lov § 2-1 og § 6-2 (1).

Merknad til (3): Se merknad i kommentarutgave til NIFs lov § 6-2 (3).

§ 4 Medlemskap, kontingent og avgifter

- (1) Idrettslag som organiserer [angi de(n) aktuelle idretten(e)] og er medlem av NIF, kan søke om å bli medlem i særforbundet.**
- (2) Søknad om medlemskap sendes særforbundet via idrettskretsen. Utmelding skjer på samme måte.**
- (3) Særforbundet kan fastsette kontingent og avgifter.**
- (4) Skyldig kontingent eller avgifter fastsatt av særforbundstinget medfører tap av møterett, stemmerett og forslagsrett til og på særforbundstinget.**
- (5) Forbundsstyret kan frata idrettslag medlemskapet i særforbundet dersom laget skylder kontingent eller avgift, ikke overholder NIFs eller særforbundets regelverk eller vedtak, eller på annen måte vesentlig misligholder sine medlemsforpliktelser.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1):

Etter NIFs lov må idrettslaget være medlem av de(t) særforbund som organiserer idretten(e) laget driver, med mindre laget utelukkende driver mosjonsidrett som ikke tilrettelegges av et særforbund i NIF. Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-1 (4).

Det er likevel opp til særforbundet å akseptere søknaden fra idrettslaget. Se merknad til kommentarutgave til NIFs lov § 10-1 (1).

Merknad til (2): Se merknad til kommentarutgave til NIFs lov § 10-1 og § 10-2.

Merknad til (3): Se merknad i kommentarutgave til NIFs lov § 1-6 (1).

Merknad til (4): Dersom et idrettslag skylder kontingent og/eller avgifter mister det automatisk møterett, stemmerett og forslagsrett til og på særforbundstinget.

Bestemmelsen er ikke ment å være uttømmende. Særforbund kan i egen lov regulere andre forhold som kan få konsekvenser for de demokratiske rettighetene.

Merknad til (5): Særforbundet bør utarbeide prosedyrer som sikrer forsvarlig saksbehandling for saker der særforbundet vurderer å frata idrettslag medlemskap.

II. TILLITSVALGTE

§ 5 Kjønnnsfordeling

- (1) Særforbundet skal arbeide for en lik kjønnnsfordeling ved valg/oppnevning til styrer, komiteer mv. og representasjon til særforbundstinget. Ved valg/oppnevning av styre, råd, utvalg/komité mv. og ved representasjon til Idrettstinget, skal begge kjønn være representert. Sammensetningen skal være forholdsmessig i forhold til kjønnnsfordelingen i medlemsmassen, dog slik at det ved valg/oppnevning av mer enn tre personer skal velges/oppnevnes minst to personer fra hvert kjønn. Bestemmelsen gjelder også der det velges mer enn ett varamedlem. Ansattes representant teller ikke med ved beregningen av kjønnnsfordelingen.**
- (2) Ved valg/oppnevning til styre, råd, utvalg/komité mv. i strid med bestemmelsen, skal styret innen én måned etter tinget sende ut innkalling til ekstraordinært ting der nytt valg foretas. Eksisterende medlemmer i det aktuelle styret, komiteen mv. blir sittende til nytt styre, komité mv. er valgt/oppnevnt.**
- (3) Ved representasjon må den delegasjon som møter oppfylle bestemmelsen, hvis ikke skal antallet representanter i den fremmøtte delegasjonen reduseres slik at den oppfyller bestemmelsen. Tinget kan likevel godkjenne den fremmøtte delegasjonen dersom det foreligger uforutsette forhold utenfor organisasjonsleddets kontroll.**
- (4) Idrettsstyret kan pålegge særforbundet å oppfylle bestemmelsen, herunder å innkalle til nytt ting eller foreta ny oppnevning.**
- (5) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra denne bestemmelsen for et valg/oppnevning.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-4.

Merknad til (4): Idrettsstyret har delegert myndighet til å gi dispensasjon til NIFs generalsekretær, og søknad sendes til generalsekretæren.

§ 6 Valgbarhet og representasjonsrett for arbeidstaker

- (1) Med arbeidstaker etter denne bestemmelsen menes person som:
 - a) utfører lønnet arbeid for et organisasjonsledd tilsvarende en stillingsbrøk på mer enn 20 %, eller**
 - b) mottar mer enn 1 G i lønn/andre ytelser fra et organisasjonsledd i løpet av et kalenderår.****
- (2) En arbeidstaker i et organisasjonsledd er ikke valgbar til styre, råd, utvalg/komité mv. i organisasjonsleddet eller overordnet organisasjonsledd. Tillitsvalgt som får relevant ansettelse i et organisasjonsledd, plikter å fratruke tillitsvervet ved tiltredelse av stillingen, og kan ikke gjeninntre før ansettelsesforholdet er opphørt.**
- (3) En arbeidstaker i et organisasjonsledd kan ikke velges eller oppnevnes som representant til ting eller ledermøte i overordnet organisasjonsledd. Det kan heller ikke velges eller oppnevnes representant som er arbeidstaker i det organisasjonsledd representasjonen skjer.**
- (4) Bestemmelsen er ikke til hinder for at organisasjonsleddet gir de ansatte rett til å utpeke ansattrepresentant(er) til organisasjonsleddets styre.**
- (5) En person som er valgt eller oppnevnt i strid med bestemmelsen, anses ikke som valgt eller oppnevnt.**
- (6) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra bestemmelsen for et valg/oppnevning.**

KOMMENTAR:

Denne bestemmelsen tilsvarer NIFs lov § 2-6. Det er utarbeidet en egen veileder til NIFs lov § 2-6, se «Veiledere» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss

Merknad til (6): Idrettsstyret har delegert myndighet til å gi dispensasjon til NIFs generalsekretær, og søknad sendes til generalsekretæren.

§ 7 Valgbarhet og representasjonsrett for andre personer med tilknytning til et organisasjonsledd

- (1) En person som har en økonomisk særinteresse i driften av et organisasjonsledd som overstiger 1 G i løpet av kalenderåret er ikke valgbar til styre, råd, utvalg/komité innen særforbundet eller NIF. Det samme gjelder styremedlem, ansatt eller aksjonær med vesentlig innflytelse, i en juridisk person som har slik økonomisk særinteresse som nevnt i første setning. Begrensningen gjelder ikke for styremedlem oppnevnt av et organisasjonsledd. Tillitsvalgt som får en slik økonomisk særinteresse, styreverv, ansettelse eller eierandel, plikter å fratruke tillitsvervet, og kan ikke gjeninntre før ansettelsesforholdet mv. er opphørt.**

- (2) Person som i henhold til første ledd ikke er valgbar, kan heller ikke velges eller oppnevnes som representant til ting eller ledermøte i overordnet organisasjonsledd. Det kan heller ikke velges eller oppnevnes representant som har en tilsvarende tilknytning til det organisasjonsleddet representasjonen skjer.**
- (3) En person som er valgt eller oppnevnt i strid med bestemmelsen anses som ikke valgt eller oppnevnt.**
- (4) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra bestemmelsen for et valg/oppnevning.**

KOMMENTAR:

Denne bestemmelsen tilsvarer NIFs lov § 2-7. Det er utarbeidet en egen veileder til NIFs lov § 2-7, se «Veiledere» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

Merknad til (6): Idrettsstyret har delegert myndighet til å gi dispensasjon til NIFs generalsekretær, og søknad sendes til generalsekretæren.

§ 8 Inhabilitet

- (1) En tillitsvalgt, oppnevnt representant eller ansatt i særforbundet er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse:**
 - a) når vedkommende selv er part i saken,**
 - b) når vedkommende er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken,**
 - c) når vedkommende er eller har vært gift med eller er forlovet eller samboer med en part,**
 - d) når vedkommende leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret i et organisasjonsledd eller annen juridisk person som er part i saken.**
- (2) Likeså er vedkommende inhabil når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet; blant annet skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller noen som vedkommende har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om inhabilitetsinnsigelse er reist av en part.**
- (3) Er en overordnet inhabil, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av direkte underordnet i særforbundet.**
- (4) Inhabilitetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at den tillitsvalgte, oppnevnte representanten eller ansattes tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke vedkommendes standpunkt og idrettslige interesser ikke tilsier at vedkommende viker sete.**
- (5) Med part menes i denne bestemmelsen person, herunder juridisk person, som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder.**
- (6) I styrer, komiteer og utvalg treffes avgjørelsen av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om inhabilitet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta. Medlemmet skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre vedkommende inhabil.**

Før spørsmålet avgjøres, bør varamedlem eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.

- (7) I øvrige tilfeller avgjør vedkommende selv om vedkommende er inhabil. Dersom en part krever det og det kan gjøres uten vesentlig tidsspille, eller vedkommende ellers finner grunn til det, skal vedkommende selv forelegge spørsmålet for sin nærmeste overordnede til avgjørelse.**

KOMMENTAR:

Denne bestemmelsen tilsvarer NIFs lov § 2-8. Det er utarbeidet en egen veileder til NIFs lov § 2-8, se «Veiledere» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss

§ 9 Vedtaksførhet, flertallskrav og protokoll

- (1) Styret, komiteer og utvalg i særforbundet er vedtaksføre når et flertall av medlemmene er til stede. Vedtak fattes med flertall av de avgitte stemmene. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.**
- (2) Vedtak kan fattes ved skriftlig behandling eller ved fjernmøte, dersom et flertall av medlemmene gir sin tilslutning til dette. Ved skriftlig behandling sendes kopier av sakens dokumenter samtidig til alle medlemmer med forslag til vedtak. Ved fjernmøte skal alle møtedeltakerne kunne kommunisere med hverandre.**
- (3) Det skal føres protokoll fra styremøter. Protokollene skal være tilgjengelige for særforbundets medlemmer/tilsluttede organisasjonsledd, med mindre styret bestemmer noe annet i den enkelte sak.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-9.

§ 10 Refusjon av utgifter. Godtgjørelse

- (1) Tillitsvalgt kan motta refusjon for nødvendige, faktiske utgifter som påføres vedkommende i forbindelse med utførelsen av vervet.**
- (2) Tillitsvalgt kan motta en rimelig godtgjørelse for sitt arbeid.**
- (3) Godtgjørelse til styret og generalsekretær/daglig leder skal klart fremgå av vedtatt budsjett og regnskap.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-10.

III. ØKONOMI

§ 11 Regnskaps- og revisjonsplikt mv.

- (1) Særforbundet er regnskaps- og revisjonspliktig, og skal utarbeide et årsregnskap som fastsettes senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Idrettsstyret kan sette en tidligere frist. Årsregnskapet skal undertegnes av samtlige styremedlemmer. Dersom særforbundet har generalsekretær/daglig leder, skal også vedkommende undertegne.**

- (2) **Særforbundet skal engasjere revisor og følge alminnelig lovgivning for regnskap og revisjon selv om det ikke er forpliktet til dette etter alminnelig lovgivning.**
- (3) **Bankkonti skal være knyttet til særforbundet, og skal disponeres av minimum to personer i fellesskap. Alle utbetalingstransaksjoner skal være godkjent av minimum to personer i fellesskap.**
- (4) **Særforbundet skal ha underslagsforsikring.**

KOMMENTAR:

NIF utarbeider en egen veileder som publiseres første kvartal 2020.

§ 12 Budsjett

- (1) **På særforbundstinget skal det vedtas et budsjett som inneholder alle hovedposter i resultatregnskapet. Eventuelle midler avsatt til kontrollutvalgets arbeid skal spesifiseres særskilt.**
- (2) **Budsjettet skal være realistisk, og resultatet skal ikke vise underskudd med mindre det dekkes av positiv egenkapital.**
- (3) **Det vedtatte budsjettet bør fremkomme i egen kolonne når årsregnskapet fremlegges.**

KOMMENTAR:

NIF utarbeider en egen veileder som publiseres første kvartal 2020.

§ 13 Utlån og garanti

Særforbundet kan ikke gi lån eller stille garantier for lån hvis ikke lånet eller garantien er sikret med betryggende pant eller annen betryggende sikkerhet. Sikkerheten for lån og garantier skal opplyses i note til årsoppgjøret. Særforbundet kan dog delta i NIFs konsernkontoordning etter søknad fra særforbundet og beslutning fra Idrettsstyret.

KOMMENTAR:

NIF utarbeider en egen veileder som publiseres første kvartal 2020.

IV. TING, STYRE, UTVALG MV.

KOMMENTAR:

Generelt om særforbundsting: Det er utarbeidet en egen side med veiledning for gjennomføring av særforbundsting og relevante maler. Se «Særforbundssiden» på www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

§ 14 Særforbundstinget

- (1) Særforbundets høyeste myndighet er særforbundstinget som avholdes [fyll inn] innen utgangen av [måned].**
- (2) Særforbundstinget innkalles av styret med minst to måneders varsel til de organisasjonsledd som har representasjonsrett. Innkallingen kan henvise til at saksdokumentene gjøres tilgjengelig på særforbundets internettside eller på annen forsvarlig måte. I så fall skal det fremgå at dokumentene vil bli gjort tilgjengelig senest to uker før tinget. Forslag som skal behandles på tinget må være sendt til styret senest fire uker før tinget. Fullstendig sakliste og andre nødvendige saksdokumenter med forslag til særforbundstinget må være gjort tilgjengelig senest to uker før tinget.**
- (3) Ved innkalling i strid med bestemmelsen, avgjør tinget hhv. under godkjenning av innkalling og godkjenning av saklisten, om tinget er lovlig innkalt og om det er saker som ikke kan behandles.**
- (4) Særforbundstinget er vedtaksført med det antall godkjente representanter som møter.**
- (5) På særforbundstinget kan ikke behandles forslag om endring i lov eller bestemmelser som ikke er oppført på den saklisten som er gjort tilgjengelig eller sendt ut. Andre saker kan behandles når 2/3 av de stemmeberettigede representantene vedtar det ved godkjenning av saklisten.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov 2-15. Her legger særforbundet inn tingperiodens lengde (f.eks. annethvert år, hvert år) samt måned.

Merknad til (2): Se merknad til kommentarutgaven til NIFs lov § 2-16 (1), (2) og (3).

Merknad til (3): Se merknad til kommentarutgaven til NIFs lov § 2-16 (4).

Merknad til (4): Se merknad til kommentarutgaven til NIFs lov § 2-17 (1).

Merknad til (5): Se merknad til kommentarutgaven til NIFs lov § 2-17 (3).

§ 15 Møterett, talerett, forslagsrett og stemmerett

- (1) Forslagsrett til særforbundstinget:**
 - a) Styret.**
 - b) Et representasjonsberettiget organisasjonsledd.**
 - c) Møteberettiget komité/utvalg, i saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde.**
- (2) Møterett, talerett, forslagsrett og stemmerett på særforbundstinget:**
 - a) Styret.**
 - b) Representanter fra [særkretser/regioner og/eller idrettslag] etter følgende skala:
[legg inn skala]**

Representantene må være valgt på ordinært eller ekstraordinært årsmøte/ting, eller oppnevnt av styret.

Representasjon beregnes etter [angi beregningsgrunnlag, f.eks. antall lag] per [angi dato] og meddeles organisasjonen samtidig med innkallingen til særforbundstinget.

Særforbundsstyret fastsetter hvor stor del av representantenes reiseutgifter som skal dekkes av særforbundet. Reiseutgiftsfordeling kan benyttes.

- (3) Møterett, talerett og forslagsrett på særforbundstinget i saker som ligger innenfor utvalgets/komiteens arbeidsområde:**
 - a) Kontrollutvalgets medlemmer.**
 - b) Valgkomiteens medlemmer.**
 - c) Ledere i øvrige tingvalgte utvalg/komiteer, eventuelt nestleder eller medlem dersom leder er forhindret fra å møte.**
 - d) [Lovutvalgets medlemmer].**
- (4) Møterett og talerett på særforbundstinget:**
 - a) Revisor, i saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde.**
 - b) Særforbundets generalsekretær.**
 - c) Representant fra NIF.**
- (5) For å ha stemmerett, være valgbar til tingvalgte organer og kunne velges/oppnevnes som representant til Idrettstinget, må man ha fylt 15 år i løpet av kalenderåret, vært medlem av et idrettslag som er medlem i særforbundet i minst én måned og ha gjort opp sine økonomiske forpliktelser til idrettslaget.**
- (6) En person kan ikke samtidig inneha mer enn et av følgende verv i et særforbund: medlem av styret, valgkomité, kontrollutvalg, lovutvalg, revisor, utvalg som ilegger sanksjoner. Person med slikt verv kan ikke møte på særforbundstinget som representant for et annet organisasjonsledd.**
- (7) [Legg inn ev. særlige valgbarhetskrav, som er godkjent av Idrettsstyret.]**

KOMMENTAR:

Merknad til (2): Representasjon til særforbundsting bestemmes i særforbundets lov.

Merknad til (3): De særforbund som har lovutvalg fjerner klammene i d) og må i tillegg ha en egen lovbestemmelse som omhandler lovutvalgets mandat.

Merknad til (4): Særforbundstinget kan også beslutte å gi talerett til andre personer.

Merknad til (5): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-5 (1).

Merknad til (6): Se merknad til kommentarutgaven til NIFs lov § 2-5 (3).

Merknad til (7): Se merknad til kommentarutgaven til NIFs lov § 2-5 (1). Særforbundet bør søke om slik godkjenning på forhånd før bestemmelsene om valgbarhet vedtas. Da unngår man å ha valgbarhetskrav som ikke godkjennes og et ev. valg må foretas på nytt.

§ 16 Ledelse av særforbundstinget

Tinget ledes av valgt(e) dirigent(er). Verken dirigent eller protokollfører behøver å være valgt/oppnevnt representant.

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov 2-20.

§ 17 Særforbundstingets oppgaver

Særforbundsstinget skal:

- 1. Godkjenne de fremmøtte representantene.**
- 2. Velge dirigent(er).**
- 3. Velge protokollfører(e).**
- 4. Velge to representanter til å underskrive protokollen.**
- 5. Godkjenne innkallingen.**
- 6. Godkjenne saklisten.**
- 7. Godkjenne forretningsorden.**
- 8. Behandle beretning for særforbundet, herunder beretninger fra tingvalgte organer.**
- 9. Behandle særforbundets regnskap i revidert stand, styrets økonomiske beretning, revisors beretning og kontrollutvalgets beretning.**
- 10. Behandle forslag og saker.**
- 11. Fastsette kontingent.**
- 12. Behandle langtidsplan og langtidsbudsjett.**
- 13. Engasjere revisor til å revidere særforbundets regnskap.**
- 14. Foreta følgende valg:**
 - a) Særforbundsstyret med leder og nestleder(e), [antall] styremedlemmer og [antall] varamedlemmer.**
 - b) Kontrollutvalg med [antall (minst to)] medlemmer og [antall (minst ett)] varamedlem(mer).**
 - c) Representanter til Idrettstinget og møter i de organisasjoner særforbundet er tilsluttet eller gi styret fullmakt til å oppnevne representantene.**
 - d) Valgkomité med leder, [antall (minst to)] medlemmer og [antall (minst ett)] varamedlem(mer).**

[Ledere og nestledere velges enkeltvis. Øvrige medlemmer velges samlet.] / [Medlemmene velges samlet] / [Medlemmene velges enkeltvis]. Deretter velges varamedlemmene samlet. Der det velges flere nestledere / varamedlemmer skal det velges 1. nestleder/varamedlem, 2. nestleder / varamedlem osv.

Styret skal ha minst ett styremedlem som på valgtidspunktet var under 26 år.

KOMMENTAR:

Generelle merknader:

- Rekkefølgen på saker som skal behandles er endret. Valg av dirigent er flyttet frem, slik at dirigenten overtar ansvaret for å styre tinget med en gang antall stemmeberettigete er godkjent.
- Dersom saklisten ikke fullføres, må det innkalles til et fortsettende ting, se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-17 (2).

Merknad til nr. 4:

- Protokollen fra tinget bør gjøres tilgjengelig for særforbundets medlemmer og tilsluttede organisasjonsledd.

Merknad til nr. 8:

- Årsberetning er styrets redegjørelse av særforbundets aktiviteter, dvs. en form for årsrapport.

Merknad til nr. 9:

- Om «styrets økonomiske beretning», se veileder til økonomibestemmelsene (kommer).
- Alle særforbund skal velge et kontrollutvalg. Kontrollutvalget skal avgi en beretning. Se veileder om kontrollutvalget (kommer).

Merknad til nr. 11:

- Tinget skal fastsette kontingent for særforbundets medlemmer.

Merknad til nr. 14:

- Dette er minimum av de tillitsvalgte som skal velges på tinget. Tinget kan i tillegg velge andre tillitsvalgte det er behov for. I så fall må særforbundet liste opp som ny bokstav e) og følgende de øvrige valg som tinget skal foreta, f.eks. «Lovutvalg med leder, 2 medlemmer og 1 varamedlem.»
- Særforbundet må fylle ut med riktig antall i forhold til de tingvalgte organer særforbundet har i dag. For kontrollutvalg og valgkomité gjelder det særlige minstekrav til antallet.
- Særforbundet må vurdere om det skal ha et eget disiplinær-/sanksjonsutvalg for behandling av saker etter egne kamp- og konkurranseregler. Dette utvalget bør velges på særforbundstinget.
- Etter lovnormen skal alle tillitsvalgte velges på hvert ting. Dersom særforbundet ønsker lengre valgperioder, må dette reguleres i loven.

Merknad til nr. 14 a):

- I stedet for leder/nestleder kan betegnelsen president/visepresident eller lignende anvendes.
- Antall styremedlemmer og varamedlemmer må fylles ut.

Merknad til nr. 14 b):

- Kontrollutvalget skal bestå av minst to medlemmer og ett varamedlem.

Merknad til nr. 14 d):

- Valgkomiteen skal bestå av leder, minst to medlemmer og ett varamedlem.

Merknad til nest siste avsnitt:

- Særforbundet kan velge om de øvrige styremedlemmene skal velges samlet eller ikke, og regulere dette i loven.
- Se kommentarutgaven til NIFs lov § 2-21 for stemmegivning i forbindelse med valg.
- Dersom det er forfall fra et styremedlem, og et varamedlem må tre inn, må det tas hensyn til kjønnsfordelingsbestemmelsen, se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-4 (1).

Merknad til siste avsnitt:

- Etter vedtak fra Idrettstinget 2019 følger det nå av NIFs lov § 2-5 (7) at styrer i særforbund og idrettskretser skal ha minst ett styremedlem som på tidspunktet for valget var under 26 år.

§ 18 Stemmegivning på særforbundstinget

- (1) Med mindre annet er bestemt i denne lov, skal et vedtak for å være gyldig være truffet med alminnelig flertall av de avgitte stemmer. Ingen representant har mer enn én stemme, og ingen kan stemme på vegne av andre. Blanke stemmer skal anses som ikke avgitt.**
- (2) Valg foregår skriftlig hvis det foreligger mer enn ett forslag eller det fremmes krav om det. Blanke stemmer, eller stemmer på kandidater som ikke er foreslåtte, eller som inneholder flere kandidater enn det antall som skal velges, teller ikke, og stemmene anses som ikke avgitt.**
- (3) Når et valg foregår enkeltvis og en kandidat ikke oppnår mer enn halvparten av de avgitte stemmer, foretas omvalg mellom de to kandidater som har oppnådd flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.**
- (4) Når det ved valg skal velges flere ved en avstemning, må alle, for å anses valgt, ha mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Dette gjelder ikke ved valg av varamedlem. Hvis ikke tilstrekkelig mange kandidater har oppnådd dette i første omgang, anses de valgt som har fått mer enn halvparten av stemmene. Det foretas så omvalg mellom de øvrige kandidater og etter denne avstemning anses de valgt som har fått flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-21.

§ 19 Ekstraordinært særforbundsting

- (1) Ekstraordinært særforbundsting innkalles av styret med minst 2 ukers frist etter:
 - a) Vedtak av særforbundsstyret eller særforbundstinget.**
 - b) Vedtak av Idrettsstyret eller Idrettstinget.**
 - c) Skriftlig krav fra de organisasjonsledd som på siste særforbundsting representerte $\frac{1}{4}$ av de stemmeberettigede representanter.****
- (2) Saklisten og andre nødvendige dokumenter skal vedlegges innkallingen eller være gjort tilgjengelig på forsvarlig måte og dette skal fremgå av innkallingen.**
- (3) Et ekstraordinært særforbundsting er vedtaksført med det antall godkjente representanter som møter.**
- (4) Et ekstraordinært særforbundsting skal bare behandle de saker som er angitt i vedtaket eller i kravet/kravene om innkalling av det ekstraordinære særforbundstinget.**
- (5) Ved innkalling i strid med bestemmelsen, avgjør det ekstraordinære tinget hhv. under godkjenning av innkalling og godkjenning av saklisten, om det ekstraordinære tinget er lovlig innkalt og om det er saker som ikke kan behandles.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-19.

§ 20 Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter eller betydelig omfang

Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter, eller betydelig omfang i forhold til særforbundets størrelse eller virksomhet må vedtas på tinget. Slike disposisjoner må fattes med 2/3 flertall, dersom 1/3 av de stemmeberettigete krever det.

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgave til NIFs lov §§ 2-22 og 6-6 (5).

§ 21 Særforbundets styre

- (1) Særforbundet ledes og forpliktes av styret som er særforbundets høyeste myndighet mellom tingene.**
- (2) Styret skal [legg inn styrets oppgaver, f.eks.:**
 - a) Iverksette særforbundstingets og NIFs vedtak og bestemmelser.**
 - b) Forestå særforbundets daglige administrasjon, representere dette utad og utøve dens faglige myndighet.**
 - c) Påse at særforbundets midler brukes og forvaltes på en forsiktig måte i samsvar med de vedtak som er fattet på tinget eller av overordnet organisasjonsledd, og sørge for at særforbundet har en tilfredsstillende organisering av regnskaps- og budsjettfunksjonen, og har en forsvarlig økonomistyring.**
 - d) Arbeide med saker som er nevnt i § 3.**
 - e) Oppnevne utvalg, råd og komiteer etter oppdrag fra tinget eller som styret finner påkrevet, samt utarbeide mandat/instruks for disse.**
 - f) Oppnevne representanter til Idrettstinget dersom særforbundstinget ikke har valgt representanter.]**
- (3) Styret skal avholde møter når lederen bestemmer det eller minst [fyll inn antall - minst to] styremedlemmer forlanger det.**

KOMMENTAR:

Merknad til (2): Her er det lagt inn forslag i lovnormen på hva som bør være styrets oppgaver. Tinget kan beslutte at styret skal ha andre oppgaver. Fyll inn ev. andre oppgaver styret skal ha og fjern foreslåtte oppgaver som utgår. Klammene kan da fjernes.

§ 22 Kontrollutvalg

- (1) Kontrollutvalget har følgende oppgaver:**

- a) Påse at særforbundets virksomhet drives i samsvar med særforbundets og overordnet organisasjonsledds regelverk og vedtak.
- b) Ha et særlig fokus på at særforbundet har forsvarlig forvaltning og økonomistyring, at dets midler benyttes i samsvar med lover, vedtak, bevilgninger og økonomiske rammer.
- c) Forelegges alle forslag til vedtak som skal behandles på tinget, og avgi en uttalelse til de saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde.
- d) Føre protokoll over sine møter, avgi en beretning til tinget, ha minst et årlig møte med revisor, og ved behov engasjere revisor for å utføre de revisjonsoppgaver utvalget finner nødvendig.
- [e) Utføre de oppgaver som fremgår av vedtatt instruks.]

(2) Kontrollutvalget skal ha tilgang til alle opplysninger, redegjørelser og dokumenter som utvalget anser nødvendig for å utføre sine oppgaver.

KOMMENTAR:

Det er først når særforbundet avholder sitt første ordinære ting som avholdes innen utgangen av mars 2020, at det skal velges et kontrollutvalg med de oppgaver som fremgår av bestemmelsen. Det vil bli utarbeidet en egen veileder for kontrollutvalg innen første kvartal 2020.

§ 23 Valgkomité

Valgkomiteen velges på særforbundstinget på fritt grunnlag, etter innstilling fra styret, og skal legge frem innstilling på kandidater til alle øvrige tillitsverv som skal velges på tinget. Medlem av valgkomité som selv blir kandidat til verv, plikter å tre ut av valgkomiteen med mindre vedkommende skriftlig meddeler valgkomiteen og forslagsstiller at vedkommende ikke er aktuell for vervet.

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-18.

V. ØVRIGE BESTEMMELSER

§ 24 Alminnelige disiplinærforføyninger, sanksjoner etter kamp- og konkurranseregler, straffesaker og dopingsaker

- (1) For alminnelige disiplinærforføyninger og sanksjoner gjelder NIFs regelverk [Legg inn ev. ytterligere regelverk som gjelder for særforbundet].
- (2) For straffesaker og dopingsaker gjelder NIFs regelverk.

KOMMENTAR:

Merknader til (2): Dersom særforbundet har eget regelverk som gir hjemmel for sanksjoner bør dette legges inn her, enten i sin helhet eller ved en henvisning. Merk at

særforbundet bare kan ha andre sanksjoner enn de som følger av NIFs lov § 11-2 (1) dersom disse på forhånd er godkjent av Idrettsstyret.

Merknad til (3): I straffesaker og dopingsaker gjelder NIFs regelverk i sin helhet. Særforbundet kan ikke ha egne bestemmelser om straff og doping.

§ 25 Avtaler og samarbeid mellom særforbundet og næringslivet

Avtaler og samarbeid mellom særforbundet og næringslivet reguleres i NIFs lov kapittel 13 [Legg inn ev. ytterligere regelverk som gjelder for særforbundet].

KOMMENTAR:

Det følger av NIFs lov § 13-3 (5) at særforbundene kan utarbeide egne bestemmelser for inngåelse av avtaler og etablering av samarbeid mellom deres tilsluttede organisasjonsledd og næringslivet. Slike bestemmelser skal være i overensstemmelse med NIFs regelverk samt vedkommende internasjonale særforbunds regelverk. Særforbundenes bestemmelser skal sendes NIF til orientering. Dersom særforbundet har slikt regelverk bør dette legges inn her, enten i sin helhet, eller ved en henvisning.

§ 26 Idrettens markeds-, medie- og arrangementsrettigheter

Markeds-, medie- og arrangementsrettigheter reguleres i NIFs lov kapittel 14 [Legg inn ev. ytterligere regelverk som gjelder for særforbundet].

KOMMENTAR:

Dersom særforbundet har laget eget reglement i tråd med NIFs lov som omhandler markeds-, medie- og arrangementsrettigheter, bør dette legges inn her, enten i sin helhet, eller ved en henvisning.

§ 27 Lovendring

- (1) Styret skal oppdatere loven i samsvar med eventuelle endringer i NIFs lov/lovnorm, og gjøre endringene kjent i organisasjonen så snart de er vedtatt av styret.**
- (2) Øvrige lovendringer kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært særforbundsting etter å ha vært oppført på saklisten, og krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer.
Endringene trer i kraft straks, med mindre tinget vedtar noe annet. Dersom tinget vedtar lovendringer, sendes protokollen til Idrettsstyret. Ved eventuell motstrid mellom særforbundets regelverk og NIFs regelverk, går NIFs regelverk foran. Idrettsstyret kan, som overordnet organisasjonsledd, pålegge nødvendig endring for å unngå motstrid med NIFs regelverk.**
- (3) Endringer i §§ 27 og 28 kan ikke vedtas av særforbundet selv med mindre endringene følger av NIFs regelverk eller lovnorm.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-2(2).

Når NIF vedtar endringer i NIFs lov som innebærer at lovnormen for særforbund endres, plikter styret å oppdatere særforbundets lov. Dette gjøres gjennom et ordinært styrevedtak. Det er ikke nødvendig å løfte saken til tinget ettersom dette er bestemmelser som et særforbund uansett må følge, enten de fremgår av egen lov eller ikke.

Merknad til (2): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-2 (3), (4) og (5). Andre lovendringer enn de som følger av endringer i NIFs lov kan bare gjøres av tinget.

§ 28 Oppløsning – sammenslutning – utmelding

- (1) Særforbund som ønsker å melde seg ut av NIF, sender melding om dette direkte til Idrettsstyret og anses utmeldt 3 måneder etter at Idrettsstyret har mottatt meldingen.**
- (2) Forslag om oppløsning av særforbund må først behandles på ordinært ting. Blir oppløsning vedtatt med minst 2/3 flertall, innkalles det til ekstraordinært ting som avholdes tidligst tre måneder senere. For at oppløsning skal skje må vedtaket her gjentas med 2/3 flertall.**
- (3) Ved utmelding eller tap av medlemskap skal eiendeler opparbeidet som en direkte følge av særforbundets medlemskap i NIF, tilfalle et formål godkjent av Idrettsstyret. Ved oppløsning, eller annet opphør, tilfaller særforbundets overskytende midler etter avvikling et formål godkjent av Idrettsstyret.**
- (4) Vedtak om sammenslutning med andre særforbund, og nødvendige lovendringer i tilknytning til dette, fattes med 2/3 flertall på tinget.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Se merknad i kommentarutgave til NIFs lov § 6-6 (1).

Merknad til (3): Se merknad i kommentarutgave til NIFs lov § 6-6 (3).